

Beleids- en wetteksten levensverzekeringen 2016

Complete bundeling van beleid,
wet- en regelgeving op het terrein van
levensverzekeringen & *bankspaarproducten*

H. van Toledo

Beleids- en wetteksten levensverzekeringen 2016

Samengesteld door:

H. van Toledo

Fiscaal Leven, Vlaardingen

2016

Verkorte inhoudsopgave

- HOOFDONDERDELEN IN DE BUNDEL (v.a. blz. 23):

INTEGRALE BELEIDSBESLUITEN, HELPDESKVRAGEN & PRAKTIJKVRAGEN MET VOORLICHTEND KARAKTER

Onderdeel Hoofdthema

A	Lijfrenten en rechten op periodieke uitkeringen, niet in de winstsfeer (IB)
B	KEW, SEW, BEW & vóór 2001 bestaande kapitaalverzekeringen in box 3 (IB)
C	Kapitaalverzekeringen in box 3, gesloten vanaf 1 januari 2001 (IB)
D	Woekerpolissen/beleggingsverzekeringen (IB)
E	Lijfrenten in de winstsfeer (IB)
F	Algemeen (AWR)
G	Successiewet 1956 (SW 1956)

- BIJLAGEN IN DE BUNDEL (v.a. blz. 327):

SELECTIES VAN WETTEKSTEN (2016)

Bijlagenr. Naam wet

1 - 4	Wet inkomstenbelasting 2001 & samenhangende bepalingen
5	Wet op de inkomstenbelasting 1964 (tekst 1991)
6	Wet op de inkomstenbelasting 1964 (tekst 2000)
7	Wet inkomstenbelasting 2001 (teksten 2002, 2005 & 2013)
8 - 9	Invorderingswet 1990 & samenhangende bepalingen
10	Algemene wet inzake rijksbelastingen & samenhangende bepalingen
12 – 14	Successiewet 1956 & samenhangende bepalingen
15 – 17	Wet op de loonbelasting 1964 & samenhangende bepalingen
18	Wet op het financieel toezicht
19	Burgerlijk Wetboek; boek 7, titel 17 & titel 18

Inhoudsopgave

VERKORTE INHOUDSOPGAVE	5
HANDLEIDING BIJ BUNDEL	15
OVERZICHT FISCALE CIJFERS LEVENSVZERKERINGEN E.D. 2008 – 2016	19
I. FISCALE CIJFERS LIJFRENTENPRODUCTEN (INCL. BANKSPAREN)	19
II. FISCALE CIJFERS KEW, SEW, BEW & KAPITAALVERZEKERINGEN IN BOX 3	20
OND. A. LIJFRENTEN EN RECHTEN OP PERIODIEKE UITKERINGEN, NIET IN DE WINSTSFEEER (IB)	25
OND. A-1; OVERZICHTSBESLUIT LIJFRENTEN (BLKB2012/283M)	26
1. INLEIDING	26
2. VOORWAARDEN VOOR LIJFRENTEN (ARTIKEL 1.7, EERSTE EN DERDE LID, VAN DE WET IB 2001)	29
3. LIJFRENTEN ANDERS DAN VOOR EEN PENSIOENTEKORT EN AANSPRAKEN BIJ ARBEIDSONGESCHIKTHEID (ARTIKEL 3.124, EERSTE LID, ONDERDELEN B, RESPECTIEVELIJK C, VAN DE WET IB 2001)	37
4. LIJFRENTEN VOOR EEN PENSIOENTEKORT (ARTIKEL 3.124, EERSTE LID, ONDERDEEL A, VAN DE WET IB 2001)	42
5. LIJFRENTEN GESLOTEN VÓÓR 2001 (ONDERDELEN O EN T VAN DE INVOERINGSWET)	52
6. HOOGTE VAN DE AFTREK VAN LIJFRENTENPREMIE OF INLEG OP EEN LIJFRENTENSPAARREKENING (ARTIKEL 3.127 VAN DE WET IB 2001)	57
7. TIJDSTIP VAN BETALEN LIJFRENTENPREMIE OF INLEG EN VAN TOTSTANDKOMEN VAN DE LEVENSVZERKERING OF SPAAROVEREENKOMST (ARTIKEL 3.130 VAN DE WET IB 2001)	65
8. VERZUIMDE AFTREK EN NIET-AFGETROKKEN PREMIE OF INLEG	68
9. SCHENDING VAN DE VOORWAARDEN; SANCTIES	70
10. INGETROKKEN REGELING	77
11. INWERKINGTREDING	78
OND. A-2; BESLUIT NIET OP HET LOON INGEHOUDEN PENSIOENBIJDRAGEN (BLKB2012/157M)	79
OND. A-3; BESLUIT VUT-REGELINGEN, (OVERBRUGGINGS)PENSIOENEN EN OVERBRUGGINGSLIJFRENTEN (BLKB2013/2201M)	81
OND. A-4; INGETROKKEN BESLUITEN LIJFRENTEN	84
OND. A-5; TRANSPONERINGSTABELLEN I.V.M. INGETROKKEN BESLUITEN	85
OND. A-5-1; TRANSPONERINGSTABEL BELEID LIJFRENTEN (OUD → ACTUEEL)	86
OND. A-5-2; TRANSPONERINGSTABEL BELEID LIJFRENTEN (ACTUEEL → OUD)	87
OND. A-6; HELPDESKVRAGEN BELASTINGDIENST INZAKE LIJFRENTEN	89

A. OVERBRUGGINGSLIJFRENTEN	89
B. TIJDELIJKE OUDEDAGSLIJFRENTEN	93
C. AFKOOP KLEINE LIJFRENTEN	94
D. LIJFRENTESPAARREKENING (LSR) EN LIJFRENTEBELEGGINGSRECHT (LBR)	98
OND. A-7; VRAGEN EN ANTWOORDEN MET VOORLICHTEND KARAKTER	101
OND. A-7-1; INLEIDING	101
OND. A-7-2; PRAKTIJKVRAGEN INZAKE VOORWAARDEN VOOR LIJFRENTEVERZEKERINGEN	102
OND. A-7-3; PRAKTIJKVRAGEN INZAKE LIJFRENTEN ANDERS DAN VOOR PENSIOENTEKORT	103
OND. A-7-4; PRAKTIJKVRAGEN INZAKE LIJFRENTEN VOOR EEN PENSIOENTEKORT	104
OND. A-7-5; PRAKTIJKVRAGEN INZAKE LIJFRENTEN GESLOTEN VÓÓR 2001	107
OND. A-7-6; PRAKTIJKVRAGEN INZAKE HOOGTE VAN DE LIJFRENTEPREMIEAFTREK (PENSIOENAANGROEI)	108
OND. A-7-7; PRAKTIJKVRAGEN INZAKE HOOGTE VAN DE LIJFRENTEPREMIEAFTREK (RESERVERINGSRUIMTE)	110
OND. A-7-8; PRAKTIJKVRAGEN INZAKE HOOGTE VAN DE LIJFRENTEPREMIEAFTREK (OVERIG)	114
OND. A-7-9; PRAKTIJKVRAGEN INZAKE TIJDSTIP VAN BETALEN LIJFRENTEPREMIE	115
OND. A-7-10; PRAKTIJKVRAGEN INZAKE SCHENDING VAN VOORWAARDEN (SANCTIES)	116
OND. B. KEW, SEW, BEW & VÓÓR 2001 BESTAANDE KAPITAALVERZEKERINGEN IN BOX 3 (IB)	118
OND. B-1; OVERZICHTSBESLUIT KAPITAALVERZEKERINGEN, SEW & BEW (BLKB2014/1763M)	119
1. INLEIDING	119
2. VOORWAARDEN KEW	122
3. VOORWAARDEN VOOR PREMIEBETALINGEN	128
4. VRIJSTELLINGEN	136
5. OMZETTING KEW	143
6. OMZETTING VAN VÓÓR 1 JANUARI 2001 BESTAANDE KAPITAALVERZEKERING IN KEW (ONDERDELEN AL TOT EN MET AP VAN DE INVOERINGSWET)	145
7. VÓÓR 2001 BESTAANDE KAPITAALVERZEKERINGEN DIE NIET ZIJN OMGEZET IN EEN KEW (ONDERDELEN AL TOT EN MET AP VAN DE INVOERINGSWET)	147
8. INGETROKKEN REGELING(EN)	153
9. TIJDSTIP VAN INWERKINGTREDING VAN HET BESLUIT	154
OND. B-2; INGETROKKEN BESLUITEN KAPITAALVERZEKERINGEN, SEW EN BEW	155
OND. B-3; TRANSPONERINGSTABELLEN I.V.M. INGETROKKEN BESLUITEN	156
OND. B-3-1; TRANSPONERINGSTABEL BELEID KAPITAALVERZEKERINGEN & SEW (OUD → ACTUEEL)	157

OND. B-3-2; TRANSPONERINGSTABEL BELEID KAPITAALVERZEKERINGEN & SEW (ACTUEEL → OUD)	158
OND. B-4; HELPDESKVRAGEN OVERGANGSRECHT KEW, SEW EN BEW	160
A. INLEIDING	160
B. OVERGANGSRECHT ALGEMEEN	160
C. AANGAAN EN BEËINDIGEN VAN FISCAAL PARTNERSCHAP	163
OND. B-5; HELPDESKVRAGEN BELASTINGDIENST EIGENWONINGSPAREN	165
OND. B-6; VRAGEN EN ANTWOORDEN MET VOORLICHTEND KARAKTER	168
OND. B-6-1; INLEIDING	168
OND. B-6-2; PRAKTIJKVRAGEN INZAKE VOORWAARDEN VOOR DE KEW	169
OND. B-6-3; PRAKTIJKVRAGEN INZAKE HET GEBRUIK VAN DE VRIJSTELLING KEW	171
OND. B-6-4; PRAKTIJKVRAGEN INZAKE OMZETTINGEN VAN KEW	173
OND. B-6-5; PRAKTIJKVRAGEN INZAKE OMZETTING VÓÓR 1-1-2001 BESTAANDE KAPITAALVERZEKERING IN KEW	174
OND. B-6-6; PRAKTIJKVRAGEN INZAKE VÓÓR 2001 BESTAANDE KAP. VERZ. NIET OMGEZET IN KEW	177
OND. C. KAPITAALVERZEKERINGEN IN BOX 3, GESLOTEN VANAF 1 JANUARI 2001 (IB)	181
OND. C-1; VRAGEN EN ANTWOORDEN MET VOORLICHTEND KARAKTER	182
OND. C-1-1; PRAKTIJKVRAAG INZAKE TOEREKENING WAARDE IN BOX 3	183
OND. C-1-2; PRAKTIJKVRAAG INZAKE ONHERROEPELIJKE BEGUNSTIGING	184
OND. D. WOEKERPOLISSEN / BELEGGINGSVERZEKERINGEN (IB)	185
OND. D-1; BESLUIT COLLECTIEVE COMPENSATIEREGELINGEN VOOR BELEGGINGSVERZEKERINGEN (BLKB 2011/1954M)	186
OND. E. LIJFRENTEN IN DE WINSTSFEER (IB)	201
OND. E-1; OVERZICHTSBESLUIT LIJFRENTEN IN WINSTSFEER (BLKB2014/816)	202
1. INLEIDING	202
2. LIJFRENTEN BEDONGEN VOOR DE STAKINGSWINST EN DE OUDEDAGSRESERVE VANAF 1 JANUARI 2001: STAKING NA AOW-LEEFTIJD PLUS VIJF; (TIJDELIJKE) OUDEDAGSLIJFRENTEN	204
3. OMZETTING OUDEDAGSRESERVE EN OMZETTING STAKINGSWINST VANAF 1 JANUARI 2001; DE VERZEKERAAR (ARTIKEL 3.126)	205
4. LIJFRENTEN BEDONGEN VOOR DE STAKINGSWINST EN DE OUDEDAGSRESERVE VANAF 1 JANUARI 2001; TERMIJNEN	211
5. LIJFRENTEN BEDONGEN VOOR DE STAKINGSWINST EN DE OUDEDAGSRESERVE VANAF 1 JANUARI 2001: <i>BEDONGEN DOOR DE ERFGENAMEN VAN DE OVERLEDEN ONDERNEMER (ARTIKEL 3.131)</i>	215

6. LIJFRENTEN BEDONGEN VOOR DE STAKINGSWINST EN DE OUDEDAGSRESERVE VANAF 1 JANUARI 2001; DIVERSE ONDERWERPEN	217
7. GEEN AANPASSING BESTAANDE POLISSEN NODIG VOOR EERBIEDIGENDE WERKING OVERBRUGGINGSLIJFRENTEN	219
8. LIJFRENTEN BEDONGEN VOOR DE STAKINGSWINST EN DE OUDEDAGSRESERVE BEDONGEN VAN 1 JANUARI 1992 TOT 1 JANUARI 2001; OMZETTING EN OVERDRACHT	220
9. STAMRECHTEN BEDONGEN VÓÓR 1 JANUARI 1992 (ARTIKEL 19 EN 44J WET IB 1964)	221
10. INGETROKKEN REGELINGEN	228
11. INWERKINGTREDING	229
OND. E-2; LIJFRENTEVERZEKERINGEN EN WAARDERING (CPP2008/447M)	230
INLEIDING	230
A. WAARDE IN HET ECONOMISCHE VERKEER	231
B. WAARDERING VAN PENSIOEN- EN LIJFRENTEVERPLICHTINGEN ALGEMEEN	234
C. INGETROKKEN REGELINGEN EN INWERKINGTREDING	239
OND. E-3; INGETROKKEN BESLUITEN LIJFRENTEVERZEKERINGEN IN WINSTSFEER	240
OND. E-4; TRANSPONERINGSTABELLEN I.V.M. INGETROKKEN BESLUITEN	241
OND. E-4-1; TRANSPONERINGSTABEL BELEID LIJFRENTEVERZEKERINGEN IN WINSTSFEER (OUD → ACTUEEL)	242
OND. E-4-2; TRANSPONERINGSTABEL BELEID LIJFRENTEVERZEKERINGEN IN WINSTSFEER (ACTUEEL → OUD)	243
OND. F. ALGEMEEN (AWR)	245
OND. F-1; BESLUIT AMBTSHALVE VERMINDERINGEN/TERUGGAVEN (DB89/735)	246
§ 1. INLEIDING	246
§ 2. REIKWIJDTE EN DEFINITIES	248
§ 3. GEVALLEN WAARIN AMBTSHALVE VERMINDERING OF TERUGGAAF WORDT VERLEEND	251
§ 4. UITZONDERINGEN	252
§ 5. ERFGENAMEN	253
§ 6. MEDEDELING VAN AFWIJZING	254
§ 7. TERMIJNVERLENGING	255
§ 8. ANDERE FEITEN; EEN ANDERE BELASTING TER ZAKE VAN HETZELFDE FEIT	257
§ 9. JURISPRUDENTIE EN RESOLUTIES	258
§ 10. SLOTBEPALINGEN	259
BIJLAGE 1; STROOMSCHEMA	260
BIJLAGE 2; MODEL AMBTSHALVE TERUGGAVEN/VERMINDERINGEN	261
OND. F-2; BESLUIT TEN ONRECHTE ONTVANGEN LOONINKOMSTEN (CPP2009/1096M)	262

1. INLEIDING	262
2. TEN ONRECHTE ONTVANGEN LOONINKOMSTEN NIET BELAST	263
4. TERECHT ONTVANGEN LOONINKOMSTEN DIE LATER WORDEN TERUGBETAALD, OMDAT ZIJ VERVANGEN WORDEN DOOR ANDERE LOONINKOMSTEN	265
5. INGETROKKEN REGELING	266
6. INWERKINGTREDING	267
OND. F-3; BESLUIT FISCAAL BESTUURSRECHT (BLKB2016/19)	268
1. INLEIDING	268
23. AMBTSHALVE VERMINDEREN OF TERUGGEVEN (ARTIKEL 65 AWR)	270
29. CITEERREGEL	274
30. INTREKKING BESLUITEN	275
31. INWERKINGTREDING	276
OND. G. SUCCESSIEWET 1956 (SW 1956)	278
OND. G-1. BESLUIT AFTREKPOSTEN NALATENSCHAP (DGB2010/877M)	279
1. INLEIDING	279
2. CONSERVERENDE AANSLAG DIE DOOR HET OVERLIJDEN OPEISBAAR WORDT	280
3. BELASTINGLATENTIE EN KAPITAALVERZEKERINGEN MET LIJFRENTECLAUSULE	281
4. VERHAALSKOSTEN VOOR ERFBELASTING BETAALD VOOR BUITENLANDSE ERFGENAMEN	282
5. INGETROKKEN REGELING	283
6. INWERKINGTREDING	284
OND. G-2. BESLUIT FICTIEVE VERKRIJGING; LEVENSVERZEKERING EN DERDENBEDING. PREMIESPLITSING (DGB2010/873M)	285
1. INLEIDING	285
2. ONTTROKKEN AAN HET VERMOGEN. PREMIESPLITSING	287
3. DE OVERLIJDENSVERZEKERING OP ÉÉN OF MEERDERE LEVENS	291
4. PREMIESPLITSING	292
5. OVERDRACHT, TOESCHEIDING VAN EEN LOPENDE VERZEKERING EN PREMIESPLITSING TIJDENS DE LOOPTIJD	295
6. REGELING VOOR LOPENDE VERZEKERINGEN	297
7. CIJFERMATIGE UITWERKING PREMIESPLITSING	299
8. PREMIES VAN LEVENSVERZEKERING WORDEN NIET AANGEMERKT ALS KOSTEN VAN DE HUISHOUDING	303
9. DERDENBEDING BIJ ERFPACHT	304
10. AANWENDING VERZEKERINGSUITKERING BIJ BENEFICIAIRE AANVAARDING	305
11. INGETROKKEN REGELING	306
12. INWERKINGTREDING	307

OND. G-3. BESLUIT VRIJSTELLINGEN SCHENK- EN ERFBELASTING (BLKB2012/417M)	308
1. INLEIDING	308
2. OMZETTING, FUSIE OF TAAKAFSPLITSING	309
3. VEREENZELFVIGEN VERKRIJGER MET ANBI	311
4. INVLOED VAN TESTAMENTAIRE LAST OP VERKRIJGING	312
5. SAMENLOOP ERFBELASTING EN LOON- OF INKOMSTENBELASTING	313
6. LIQUIDATIE-UITKERING AAN LEDEN BRANCHEORGANISATIE	314
7. SCHENKING AAN RECHTSPERSOON TER BEVORDERING VAN WERKNEMERSBELANGEN	315
8. EENMALIG VERHOOGDE VRIJSTELLING VOOR SCHENKING AAN KIND	316
9. LIJFRENTENVRIJSTELLING	319
10. INGETROKKEN REGELING	320
11. INWERKINGTREDING	321
OND. G-4; INGETROKKEN BESLUITEN LEVENSVZERKERINGEN EN SW 1956	322
OND. G-5; TRANSPONERINGSTABELLEN I.V.M. INGETROKKEN BESLUITEN	323
OND. G-5-1; TRANSPONERINGSTABEL BELEID LEVENSVZERKERINGEN EN SW 1956 (OUD → ACTUEEL)	324
OND. G-5-2; TRANSPONERINGSTABEL BELEID LEVENSVZERKERINGEN EN SW 1956 (ACTUEEL → OUD)	325
BIJLAGE 1; WET INKOMSTENBELASTING 2001	329
BIJLAGE 2; INVOERINGSWET WET IB 2001	395
BIJLAGE 3; UITVOERINGSBESLUIT IB 2001	404
BIJLAGE 4; UITVOERINGSREGELING IB 2001	413
BIJLAGE 5; WET OP DE INKOMSTENBELASTING 1964 (1991)	418
BIJLAGE 6; WET OP DE INKOMSTENBELASTING 1964 (2000)	431
BIJLAGE 7; WET INKOMSTENBELASTING 2001 (2002, 2005 & 2013)	453
BIJLAGE 8; INVORDERINGSWET 1990	458
BIJLAGE 9; UITVOERINGSREGELING INVORDERINGSWET 1990	466
BIJLAGE 10; ALGEMENE WET INZAKE RIJKSBELASTINGEN	469
BIJLAGE 11; UITVOERINGSREGELING AWR	477
BIJLAGE 12; SUCCESSIEWET 1956	478
BIJLAGE 13; UITVOERINGSBESLUIT SUCCESSIEWET 1956	487
BIJLAGE 14; UITVOERINGSREGELING SCHENK- EN ERFBELASTING	491

BIJLAGE 15; WET OP DE LOONBELASTING 1964	492
BIJLAGE 16; UITVOERINGSBESLUIT LOONBELASTING 1965	500
BIJLAGE 17; UITVOERINGSREGELING LOONBELASTING 2011	503
BIJLAGE 18; WET OP HET FINANCIËEL TOEZICHT	507
BIJLAGE 19; BURGERLIJK WETBOEK; BK 7, BIJZONDERE OVEREENKOMSTEN	534
TITEL 17. VERZEKERING	534
TITEL 18. LIJFRENTE	548

Handleiding bij bundel

In verband met het nieuwe belastingstelsel van de Wet inkomstenbelasting 2001 (hierna: Wet IB 2001) en de Invoeringswet Wet IB 2001 zijn door het ministerie van Financiën onder meer veel beleidsbesluiten op het gebied van levensverzekeringsproducten gepubliceerd. Daaronder bevinden zich veel onder de Wet IB 1964 reeds bestaande besluiten, die voor de toepassing van de Wet IB 2001 en de Invoeringswet Wet IB 2001 opnieuw zijn uitgebracht. Daarnaast zijn in verband met de invoering van het nieuwe belastingstelsel veel nieuwe (vraag-en-antwoord)besluiten uitgebracht.

- *In bundel opgenomen besluiten Financiën*

Door de grote hoeveelheid nieuw uitgebrachte beleidsbesluiten dreigde het overzicht verloren te gaan. Om die reden is Financiën ultimo 2004 gestart met het samenvoegen van de nieuwe beleidsbesluiten in en het publiceren van zogenoemde overzichtsbesluiten. Tegelijkertijd zijn standpunten geactualiseerd en zonodig verduidelijkt. Deze overzichtsbesluiten bevatten ook een aantal inhoudelijke wijzigingen van standpunten. Niet meer van belang zijnde standpunten, vervallen standpunten en helpdeskvragen zijn in die overzichtsbesluiten niet meer opgenomen. De standpunten zijn nu thematisch gerangschikt en zoveel mogelijk samengevoegd naar de situaties die met betrekking tot de diverse thema's aan de orde kunnen zijn.

Over de volgende hoofdthema's zijn tot op heden overzichtsbesluiten gepubliceerd:

1. Lijfrenten en rechten op periodieke uitkeringen;
2. Kapitaalverzekering eigen woning, spaarrekening eigen woning, beleggingsrecht eigen woning en vóór 2001 bestaande kapitaalverzekeringen in box 3;
3. Lijfrenten in de winstsfeer;
4. Successiewet 1956.

In deze bundel is al het fiscale beleid op het terrein van levensverzekeringen en *bankspaarproducten* voor de praktijk op overzichtelijke wijze samengebracht. Steeds is het meest recente overzichtsbesluit van een bepaald (hoofd)thema opgenomen. Opgenomen zijn alle officiële – op www.overheid.nl gepubliceerde – teksten van besluiten op het gebied van (levens)verzekeringen 2001. De officiële teksten zijn 1 op 1 én geheel overgenomen en zijn als uitgangspunt genomen bij de diverse thematische onderdelen in deze bundel. In deze bundel zijn ook dezelfde indeling, categorisering en nummering van de betreffende besluiten gehanteerd! Als ten opzichte van de officiële teksten aanpassingen en/of aanvullingen zijn gepleegd, wordt dat steeds aangeduid met “*Comm. EvT*” gevolgd door het commentaar of een tekst in een kader.

Vervolgens zijn in de bundel opgenomen de op het gebied van levensverzekeringen en *bankspaarproducten* geldende losse beleidsbesluiten die niet in de overzichtsbesluiten zijn verwerkt. Deze zijn zoveel mogelijk opgenomen in het onderdeel waar het besluit qua thema thuishoort. Aan de specifieke fiscale behandeling van de compensatieregelingen voor beleggingsverzekeringen is in een separaat onderdeel (ond. D) aandacht geschonken.

Ten slotte zijn voor het totaaloverzicht de (losse) beleidsbesluiten inzake de Algemene wet inzake rijksbelastingen die verband houden met levensverzekeringen en de bancaire spaarvarianten, in deze bundel opgenomen, ook weer in een separaat onderdeel.

In deze bundel zijn de beleidsbesluiten opgenomen die zijn gepubliceerd tot 6 maart 2016.

- *Vragen met voorlichtend karakter*

Naast de beleidsbesluiten zijn in deze bundel opgenomen de helpdeskvragen met een louter voorlichtend karakter, welke niet uit de oude besluiten zijn overgenomen in de zogenoemde overzichtsbesluiten. Formeel zijn die vragen vanaf de inwerkingtredingsdatum van een bepaald overzichtsbesluit ingetrokken, maar qua inhoud zijn de vragen niet gewijzigd en blijven zij hun werking behouden. Als dit (gedeeltelijk) niet het geval is, is dit separaat aangegeven.

De inhoud van de helpdeskvragen blijft derhalve zijn geldingskracht behouden. Kennelijk is die inhoud volgens Financiën zo vanzelfsprekend dat publicatie in de vorm van een formeel beleidsstandpunt, zoals tot op heden gebruikelijk was, niet meer nodig is. De helpdeskvragen die niet zijn overgenomen, worden in de overzichtbesluiten nog wel opgesomd en kunnen desgewenst worden geraadpleegd via de oude beleidsbesluiten van Financiën.

Ten behoeve van het overzicht zijn deze zogenoemde praktijkvragen ook in deze bundel opgenomen bij het betreffende thema (zie onderdelen A-7 en B-6). Steeds zijn de oorspronkelijke kopteksten van de oude besluiten gebruikt.

- *Helpdeskvragen Belastingdienst (internet)*

In deze bundel zijn ook opgenomen de door de Kennisgroep Verzekeringsproducten en Eigen Woning van de Belastingdienst beantwoorde, en op internet gepubliceerde, helpdeskvragen op het gebied van lijfrenten. De actuele reeks met vragen en antwoorden is ultimo januari 2014 gepubliceerd en bevat antwoorden op helpdeskvragen inzake overbruggingslijfrenten (onder A), tijdelijke oudedagslijfrenten (onder B), de afkoopregeling voor kleine lijfrenten (onder C) en lijfrentesparen (onder D).

Op 1 januari 2008 is de Wet "Lijfrentesparen en eigenwoningssparen" in werking getreden. In verband met die wet heeft de Kennisgroep Verzekeringsproducten en Eigen Woning diverse praktijkvragen van een antwoord voorzien. Ook deze zijn gepubliceerd op internet. Zoals hiervoor al is vermeld, zijn de helpdeskvragen inzake lijfrentesparen opgenomen in onderdeel A-6, onder D, van deze bundel. De helpdeskvragen over eigenwoningssparen zijn opgenomen in onderdeel B-5. De actuele reeks met vragen en antwoorden is ultimo november 2012 gepubliceerd.

Op 1 januari 2013 is de Wet herziening fiscale behandeling eigen woning in werking getreden. De met die wet samenhangende helpdeskvragen over het overgangsregime voor de KEW, de SEW en het BEW zijn opgenomen in rubriek B-4. De actuele reeks met vragen en antwoorden is ultimo juni 2014 gepubliceerd.

De helpdeskvragen en praktijkvragen met bijbehorende antwoorden zijn gepubliceerd op www.rijksoverheid.nl en/of www.belastingdienst.nl (rubriek 'Documenten en publicaties' respectievelijk 'Brochures en publicaties').

De op alle aangehaalde helpdeskvragen en praktijkvragen gegeven antwoorden vormen geen beleid door of namens de staatssecretaris van Financiën maar zijn standpunten rechtstreeks voortvloeiend uit wet- en regelgeving.

- *Transponeringstabellen*

Om op eenvoudige wijze inzicht te verkrijgen in welke nieuwe beleidsstandpunten de oude standpunten zijn opgenomen (en omgekeerd), zijn – voorzover van toepassing – in de onderdelen A, B, E en G diverse door de auteur gemaakte transponeringstabellen opgenomen (onderdelen A-5, B-3, E-4 en G-5).

- *Selectie fiscale en juridische wetteksten*

Per behandeld thema is steeds een opsomming van de voor het/de betreffende onderdeel/paragraaf van toepassing zijnde wetteksten opgenomen tussen de teksten van de beleidsbesluiten. De voor levensverzekeringen relevante – actuele – fiscale teksten van wet- en bijbehorende lagere regelgeving zijn in aparte bijlagen in deze bundel opgenomen. Daarnaast zijn als bijlagen opgenomen selecties van voor levensverzekeringen relevante teksten uit de Wet op het financieel toezicht (in werking getreden per 1 januari 2007), uit het

Burgerlijk Wetboek (titel 17 en 18) en uit de bijbehorende invoeringswetten. De wetteksten zijn afkomstig van www.wetten.nl.

- *Gebruikte afkortingen*

AWR	= Algemene wet inzake rijksbelastingen
BEW	= Beleggingsrecht eigen woning
BW	= Burgerlijk Wetboek
CAP	= Centraal Aanspraakpunt Pensioenen van de Belastingdienst
Invoeringswet	= Invoeringswet Wet inkomstenbelasting 2001
KEW	= Kapitaalverzekering eigen woning
LBR	= Lijfrentebeleggingsrecht
LSR	= Lijfrentespaarrekening
SEW	= Spaarrekening eigen woning
SW 1956	= Successiewet 1956
Wet IB 1964	= Wet op de inkomstenbelasting 1964
Wet IB 2001	= Wet inkomstenbelasting 2001
Wet LB 1964	= Wet op de loonbelasting 1964
WFT	= Wet op het financieel toezicht
WTV	= Wet toezicht verzekeringsbedrijf 1993

Deze bundel is geen formele herpublicatie van ingenomen beleidsstandpunten. Met deze bundel wordt voor de uitvoeringspraktijk een **compleet en overzichtelijk beeld** verschaft **van alle** op het terrein van (levens)verzekeringsproducten in verband met de Wet IB 2001 gepubliceerde beleidsstandpunten, helpdeskvragen, praktijkvragen en praktijkcasuïstiek. Daarnaast zijn de daaraan gerelateerde teksten uit andere wetten en lagere regelgeving in deze bundel opgenomen. Ten slotte bevat deze bundel overig praktisch naslagmateriaal op het terrein van (levens)verzekeringsproducten.

- *Fiscaal cijfermateriaal levensverzekeringen*

Direct na de handleiding zijn de fiscale cijfers met betrekking tot levensverzekeringen voor de jaren 2008 tot en met 2016 op overzichtelijke wijze bij elkaar gebracht.

Vlaardingen, zaterdag 6 maart 2016

Fiscale site Levensverzekeringen

Erik van Toledo

Website: www.fiscaalleven.eu

E-mail: info@fiscaalleven.eu

II. Fiscale cijfers Kew, Sew, Bew & kapitaalverzekeringen in box 3

Wetsartikel & omschrijving	Bedrag in Euro's per jaar								
Uitkeringsvrijstelling KEW, SEW & BEW (box 1)									
	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009	2008
10bis.6 bij 15 t/m 19 jr premiebetaling/inleg	36.800	36.600	36.300	35.700	34.900	34.300	34.100	33.500	32.900
10bis.6 bij (min.) 20 jr premiebetaling/ inleg	162.000	161.500	160.000	157.000	154.000	151.000	150.500	147.500	145.000
Vrijstellingen kapitaalverzekeringen in box 3									
	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009	2008
5.5 (1) algemeen heffingvrij vermogen in box 3	24.437	21.330	21.139	21.139	21.139	20.785	20.661	20.661	20.315
5.10 vrijstelling natura-uitvaartproducten in box 3	6.956	6.921	6.859	6.859	6.859	6.744	6.703	6.703	6.590
AN waardevrijstelling voor op 14-9-1999 bestaande kapitaalverzek. in box 3	123.428	123.428	123.428	123.428	123.428	123.428	123.428	123.428	123.428
Oude uitkeringsvrijstellingen voor kapitaalverzekeringen (IB 1964)									
		<i>Looptijd</i>			<i>Bandbreedte</i>			<i>Vrijgesteld</i>	
Pré-Brede		12 t/m 15 jaar			5:1			Uitkering	
Herwaardering		16 t/m 20 jaar			10:1			ongelimiteerd	
		21 t/m 30 jaar			15:1			vrijgesteld	
		Meer dan 30 jaren			20:1				
Brede		Minimaal 15 jaar			10:1			28.134	
Herwaardering		Minimaal 20 jaar			10:1			123.428	

**BELEIDSBSLUITEN,
HELPDESKVRAGEN
&
PRAKTIJKVRAGEN MET
VOORLICHTEND KARAKTER**

Ond. A. Lijfrenten en rechten op periodieke uitkeringen, niet in de winstsfeer (IB)

Ond. A-1; Overzichtsbesluit lijfrenten (BLKB2012/283M)

Inkomstenbelasting. Lijfrenten en rechten op periodieke uitkeringen

Belastingdienst/Landelijk Kantoor Belastingregio's, Brieven en beleidsbesluiten

Besluit van 13 juni 2012, nr. BLKB2012/283M, Stcrt. nr. 12493

zoals laatstelijk gewijzigd bij besluit van 3 september 2015, nr. BLKB2015/1080M, Stcrt. nr. 29065

De Staatssecretaris van Financiën heeft het volgende besloten.

Dit besluit vervangt het besluit van 10 mei 2010, nr. DGB2010/3119M, Staatscourant 2010, 7589 en is geactualiseerd en aangevuld met beleidsstandpunten over de lijfrentespaarrekening en het lijfrentebeleggingsrecht. Ook zijn beleidsstandpunten opgenomen in verband met wetswijzigingen.

(Comm. EvT: De besluiten BLKB2015/54M, BLKB2015/463M en BLKB2015/1080M hebben dit besluit gewijzigd. De wijziging van het besluit BLKB2015/54M betreft het opnemen van het besluit van 3 februari 2014, nr. BLKB2014/195M. Daarnaast is opgenomen dat de goedkeuringen uit het besluit van 3 februari 2014 ook gelden voor de vertraagde uitvoering van automatische premie-incasso's in de tweede helft van december 2014. De wijziging van het besluit BLKB2015/463M voorziet in de tijdelijke mogelijkheid om zonder heffing van inkomstenbelasting te hoge inleg op een lijfrentespaarrekening of lijfrentebeleggingsrecht of te veel betaalde premie op een lijfrenteverzekering teruggestort te krijgen. De wijziging van het besluit BLKB2015/1080M voorziet in een goedkeuring vooruitlopend op wetgeving. De goedkeuring maakt het mogelijk dat de zogenoemde minimumwaarderingregel niet van toepassing is bij afkoop van een lijfrentevoorziening.)

1. Inleiding

In dit besluit zijn de beleidsstandpunten opgenomen over de lijfrenteverzekering, lijfrentespaarrekening, het lijfrentebeleggingsrecht, de aftrek van premies voor lijfrenten en de aftrek van de inleg voor lijfrentespaarrekeningen en lijfrentebeleggingsrechten als uitgaven voor inkomensvoorzieningen onder de Wet IB 2001. Het beleidsstandpunt uit het besluit van 19 augustus 2011, nr. BLKB 2011/1576M over toerekening van lijfrentetermijnen aan de echtgenoot, is in dit besluit opgenomen. Ook zijn de beleidsstandpunten opgenomen over vóór 2001 gesloten lijfrenten en andere rechten op periodieke uitkeringen voor de toepassing van de Invoeringswet Wet IB 2001.

Dit besluit voorziet ook in een tijdelijke goedkeurende regeling in verband met herstel van een te hoge overboeking naar een lijfrentespaarrekening of een lijfrentebeleggingsrecht of een te veel betaalde premie op een lijfrenteverzekering.

Dit besluit voorziet ook in een goedkeurende regeling vooruitlopend op wetgeving in de situatie dat een lijfrentevoorziening wordt afgekocht.

De goedkeuringen uit het besluit van 3 februari 2014, BLKB 2014/195M (Vertraagde automatische premie-incasso's eind 2013 als gevolg van de invoering van de SEPA) zijn in dit besluit opgenomen. Met deze goedkeuringen worden ongewenste fiscale gevolgen voorkomen voor te late betalingen van premies voor lijfrenten en arbeidsongeschiktheidsverzekeringen als gevolg van de invoering van de SEPA. In dit

besluit is nieuw opgenomen dat deze goedkeuringen ook gelden voor de vertraagde invoering van de automatische premie-incasso's in de tweede helft van december 2014.

Waar hierna in dit besluit gesproken wordt over een lijfrentespaarrekening wordt ook bedoeld een lijfrentebeleggingsrecht.

Naast de aanpassingen van het besluit aan de gewijzigde wetgeving zijn in dit besluit nieuwe standpunten opgenomen over, dan wel toegevoegd aan de volgende onderwerpen:

- Restsaldo lijfrentespaarrekening na de laatste uitkering (2.2.5);
- Beloning tussenpersoon (2.4);
- Gelijkstelling beloning tussenpersoon met lijfrente-inleg (2.4.1);
- Met een lijfrentepremie/-inleg gelijk te stellen beloningscomponenten van de tussenpersoon (2.4.2);
- Herstel (foutieve) overboeking naar lijfrentespaarrekening (2.6);
- Tijdelijke regeling voor terugstorting van te veel betaalde premie of te hoge inleg voor een lijfrente (2.6A);
- Vertraagde automatische premie-incasso's eind 2013 en 2014 als gevolg van de invoering van de SEPA (2.7);
- Toerekening premies voor periodieke uitkeringen arbeidsongeschiktheid aan maten in maatschapsverband (3.2.1);
- Overgangsregeling uitkeringen arbeidsongeschiktheidsverzekeringen (3.2.3);
- Tussentijdse beëindiging van een arbeidsongeschiktheidsverzekering (3.4);
- Gerechtigden tot nabestaandenlijfrenten; niet-natuurlijk persoon (4.2.1);
- Overlijden voordat de lijfrente is vastgesteld (4.2.3);
- Wettelijke termijn met ingang van 1 januari 2010 (4.6.2);
- Gevolgen voor contracten die in 2009 expireerden (4.6.3);
- Stroomlijning voorwaarden voor lijfrentebeleggingsrechten (4.7);
- Omzetting lijfrente-verzekering in lijfrentespaarrekening en omgekeerd (4.8);
- Voorwaarden buitenlandse aanbieders van voortgezette lijfrente of arbeidsongeschiktheidsverzekering (4.9);
- Pré-Bredeherwaarderinglijfrente; vervreemding om niet aan niet-inwoner (5.4);
- Toepassing van artikel 69 van de Wet IB 1964 op naar nieuw regime omgezette lijfrenten (5.5);
- Inkomensgerelateerde inkomensvoorzieningen; overgangsregeling Wet VPL en pensionering vóór 65 jaar (6.1.13);
- Schuldig gebleven premie (7.1.3);
- Geen schending van voorwaarden bij 'afkoop' kleine lijfrente (9.1.1);
- Geen toepassing van de minimumwaarderingsregel bij afkoop van de aanspraak op lijfrente of periodieke uitkeringen (9.1.2);
- Toepassing regeling voor afkoop kleine lijfrenten bij nabestaandenlijfrenten (9.1.5);
- Toedeling nabestaandenlijfrenten (9.1.6);
- Toedeling bloot eigendom aan vruchtgebruiker (9.1.7).

In dit besluit staan geen beleidsstandpunten die specifiek betrekking hebben op lijfrenten en stamrechten in de winstsfeer. Deze standpunten zijn opgenomen in een apart besluit (besluit van 28 december 2004, nr. CPP2004/633M). *Comm. EvT: Dit besluit is vervangen door het besluit BLKB2014/816; zie onderdeel E-1 van deze bundel.*

1.1. Gebruikte begrippen en afkortingen

Wet inkomstenbelasting 2001:	Wet IB 2001
Wet op de inkomstenbelasting 1964:	Wet IB 1964
Algemene wet inzake rijksbelastingen:	AWR
Invoeringswet Wet inkomstenbelasting 2001:	Invoeringswet

Wet op de loonbelasting 1964:	Wet LB 1964
Uitvoeringsbesluit loonbelasting 1965:	Uitv.Besl. LB 1965
Uitvoeringsbesluit inkomstenbelasting 2001:	Uitv.Besl. IB 2001
Uitvoeringsregeling inkomstenbelasting 2001:	Uitv.Reg. IB 2001
Wet op het financieel toezicht:	Wft
Algemene nabestaandenwet:	Anw
Wet IB 1964; regime 1992 t/m 2000:	Brede Herwaardering
Wet IB 1964; regime vóór 1992:	Pré Brede Herwaardering
HerwaarderingWet aanpassing fiscale behandeling VUT/prepensioen en introductie levensloopregeling:	Wet VPL

2. Voorwaarden voor lijfrenten (artikel 1.7, eerste en derde lid, van de Wet IB 2001)

Relevante (wettelijke) bepalingen (toegevoegd door auteur t.o.v. besluittekst)

Wet IB 2001; artikelen 1.6a, 1.7, 1,7b & 3.1
Uitvoeringsregeling IB 2001; artikel 2a
WFT; artikel 1:1
WFT; artikel 4.63
BW; artikel 975 (boek 7)

☞ **De volledige teksten zijn opgenomen in bijlagen 1, 4, 18 & 19 van deze bundel**

2.1. Begrip lijfrente

Onder een lijfrente wordt verstaan:

- een aanspraak volgens een overeenkomst van levensverzekering op vaste en gelijkmatige periodieke uitkeringen die eindigen uiterlijk bij overlijden (artikel 1.7, eerste lid, onderdeel a, van de Wet IB 2001), evenals
- een aanspraak op het tegoed van een lijfrentespaarrekening of de waarde van een lijfrentebeleggingsrecht (artikel 1.7, eerste lid, onderdeel b, van de Wet IB 2001).

Met een lijfrente wordt gelijkgesteld een aanspraak op periodieke uitkeringen waarvan de hoogte van de termijnen niet voor de gehele uitkeringsperiode in geldeenheden is vastgesteld (zogenoemde unit-linked-lijfrenten; artikel 1.7, derde lid, van de Wet IB 2001). Deze lijfrente moet dan wel voldoen aan de voorwaarden die zijn opgenomen in artikel 2a van de Uitv.reg. IB 2001. Voor lijfrentespaarrekeningen geldt artikel 2b van de Uitv.Reg. IB 2001.

2.1.1. Begrip levensverzekering

Een lijfrente is een aanspraak volgens een overeenkomst van levensverzekering zoals gedefinieerd in artikel 3.117 (*Comm. EvT: Per 1 januari 2013 is de definitie van het begrip levensverzekering verplaatst van artikel 3.117 naar artikel 1.6a.*) van de Wet IB 2001. Op grond van dit artikel wordt onder een levensverzekering verstaan: een overeenkomst van levensverzekering als bedoeld in artikel 1:1 van de Wft. Hierna geef ik aan welke (fiscale) inhoud het begrip levensverzekering heeft en welke nadere criteria daarvoor zijn opgesteld.

De Nederlandsche Bank is belast met de uitvoering van de Wft en bepaalt de inhoud van het begrip levensverzekering. In het rapport van de werkgroep levensverzekeringen WTV-Wet IB (van 4 juni 1993, gepubliceerd in FED 1993/525) zijn nadere criteria opgenomen over de inhoud van het begrip levensverzekering. Deze houden (samengevat) in dat van een levensverzekering pas sprake kan zijn als de verzekeringnemer/begunstigde een gerede kans heeft dat de overeenkomst hem substantieel meer oplevert dan de waarde van de betaalde premies vermeerderd met het door de verzekeraar behaalde rendement (de zogenoemde bonus). De nadere criteria hebben geleid tot rekenregels die in het rapport zijn opgenomen.

Overgangsrecht

De Nederlandsche Bank hanteert de nadere criteria voor overeenkomsten die zijn gesloten na 30 juni 1993 en voor overeenkomsten die na die datum zijn gewijzigd. Overeenkomsten die zijn afgesloten vóór 1 juli 1993 en die niet voldoen aan de nadere criteria merkt De

Nederlandsche Bank ook aan als overeenkomsten van levensverzekering (eerbiedigende werking).

Aansluiting bij uitleg door De Nederlandsche Bank

Voor de toepassing van de Wet IB 2001 sluit ik aan bij de uitleg die De Nederlandsche Bank geeft aan het begrip levensverzekering. Dit standpunt brengt mee dat op of na 1 januari 2001 gesloten overeenkomsten van levensverzekering dienen te voldoen aan de door De Nederlandsche Bank gehanteerde nadere criteria zoals opgenomen in het eerder genoemde rapport. Het is dus niet voldoende als de afhankelijkheid van leven en/of sterven (slechts) formeel in de overeenkomst wordt opgenomen.

2.1.2. Onzekerheidseis

Een lijfrente is een bijzondere vorm van een recht op periodieke uitkeringen. Dit betekent dat voor een lijfrente ook de zogenoemde onzekerheidseis geldt (behalve in de situatie als bedoeld in artikel 3.125, derde lid, van de Wet IB 2001 en voor overbruggingslijfrenten waarop de overgangsregeling van artikel 10a.1 van de Wet IB 2001 van toepassing is). Dit wil zeggen dat het totale beloop van de termijnen afhankelijk moet zijn van een onzekere factor. Bij een afhankelijkheid van het leven van een natuurlijk persoon is de onzekere factor de sterftkans van de verzekerde persoon. Die sterftkans moet ten minste ongeveer 1% bedragen. Een beleidsstandpunt op dit terrein is opgenomen in onderdeel 4.4 van dit besluit.

2.2. Vaste en gelijkmatige periodieke uitkeringen

2.2.1. Inleiding

Van een lijfrente in fiscale zin is uitsluitend sprake als de aanspraak recht geeft op vaste en gelijkmatige periodieke uitkeringen. Hierna neem ik standpunten in met betrekking tot het criterium 'vast en gelijkmatig'.

2.2.2. Stijging of daling

Bij een stijging of daling van de hoogte van de lijfrentetermijnen is in beginsel geen sprake van een aanspraak op vaste en gelijkmatige periodieke uitkeringen. Dit is anders in de volgende situaties:

- De lijfrentetermijnen stijgen met een bij de te verwachten inflatie aansluitend vast percentage.
- Bij een verwacht inflatieniveau is er sprake van een vaste stijging in beleggingseenheden waarvan de stijging een vast percentage bedraagt van het eerste aantal beleggingseenheden.
- De lijfrentetermijnen worden periodiek aangepast aan de geldontwaarding.
- Er is een aanspraak ingebouwd op winstuitkeringen voor zover die uitkeringen verband houden met de lijfrente (artikel 1.7, eerste lid, onderdeel a, slotzin, van de Wet IB 2001).

2.2.3. Geknipte lijfrente; aanpassing aan actuele rentestand

Een zogenoemde geknipte lijfrente is een lijfrente waarvan de uitkeringsfase uit twee delen bestaat. Het gaat dan bijvoorbeeld om een lijfrente met een looptijd van 20 jaren, waarvan de eerste 10 jaren wordt uitgekeerd met een gegarandeerde rekenrente. Na 10 jaren wordt de hoogte van de uit te keren termijnen aangepast aan de op dat moment geldende rentestand. Als de rentestand na 10 jaren exact gelijk is aan de rentestand bij het afsluiten van de lijfrente, dan blijven de termijnen nominaal gelijk. Is de rente niet meer gelijk aan de rentestand bij het afsluiten van de lijfrente, dan worden de termijnen hoger of lager. Deze lijfrentevorm komt niet in strijd met het criterium 'vast en gelijkmatig'. Als de aanpassing tot

hogere lijfrentetermijnen leidt, wordt dit aangemerkt als een vorm van winstdeling die wordt uitgesmeerd over de resterende termijnen.

2.2.4. Periodieke winstuitkering afhankelijk van overrente

Er zijn lijfrenten waarbij aan de basisuitkering per jaar of kwartaal een winstuitkering wordt toegevoegd die afhankelijk is van de behaalde overrente en van sterfteresultaten. De grondslag waarover de overrente wordt berekend, is daarbij afhankelijk van de grootte van de reservewaarde van de lijfrente. Gevolg hiervan kan zijn dat de hoogte van de winstuitkering afneemt naarmate de reserve kleiner wordt. Daardoor zou een dalende lijfrente ontstaan. De lijfrente is dan niet meer als vast en gelijkmatig aan te merken. Om dit te voorkomen, moeten de winstuitkeringen (gelijkmatig) worden uitgesmeerd over de resterende looptijd van de lijfrente.

2.2.5. Restsaldo lijfrentespaarrekening na de laatste uitkering

De uitkeringen van een lijfrentespaarrekening moeten vast en gelijkmatig zijn en het volledige lijfrentekapitaal moet door middel van die vaste en gelijkmatige uitkeringen worden uitgekeerd. In de praktijk doen zich echter situaties voor waarin dat niet volledig mogelijk is en er een beperkt restsaldo van het lijfrentekapitaal overblijft. Regelmatig is de vraag voorgelegd hoe hiermee om te gaan.

Een restsaldo komt voor in de vorm van kleine bedragen als gevolg van verschil in valutadata tussen de berekening en de daadwerkelijke overboeking van de uitkeringen. Dit ontstaat door weekenden, feestdagen en storingsen, waarbij de daadwerkelijke overboeking één of een paar dagen verschuift. Dit restsaldo kan tezamen met de laatste lijfrente-uitkering of separaat worden uitbetaald, onder inhouding van loonbelasting.

Een wat groter restsaldo kan ontstaan als een bestaand lijfrenteproduct is omgezet in een (andere) lijfrentespaarrekening. In een aantal gevallen ontvangt de nieuwe aanbieder na berekening van de uitkeringen nog een nagekomen bedrag aan rendement van de vorige aanbieder. Ook door schadevergoedingen kan een restsaldo ontstaan. In dergelijke situaties kan herrekening van de uitkeringen achterwege blijven als het nagekomen bedrag ten opzichte van het overgeboekte lijfrentekapitaal van geringe omvang is. Een nagekomen bedrag van ten hoogste € 500 behoeft in ieder geval niet tot herrekening te leiden. Het uiteindelijke restsaldo van het lijfrentekapitaal kan tezamen met de eerstvolgende uitkering(en), met de laatste uitkering(en), of separaat als extra uitkering worden uitbetaald, onder inhouding van loonbelasting.

2.3. Afkoopverbod; verbod op prijsgeven van de lijfrente

2.3.1. Inleiding

Een van de voorwaarden die gesteld worden aan een lijfrente is dat de aanspraak niet kan worden afgekocht, vervreemd, prijsgegeven of formeel of feitelijk voorwerp van zekerheid kan worden (artikel 1.7, eerste lid, van de Wet IB 2001). In de praktijk doen zich situaties voor waarin onduidelijk is of de opmaak van de polis strijdig is met het afkoopverbod of met het verbod op prijsgeven. Hierna neem ik standpunten in met betrekking tot die situaties.

2.3.2. Opzegmogelijkheid lijfrenteverzekering op grond van de Wft

Artikel 4:63 van de Wft legt verzekeraars van niet collectief gesloten overeenkomsten van levensverzekering de verplichting op een opzegmogelijkheid in de overeenkomsten van levensverzekering op te nemen. Deze opzegmogelijkheid biedt de verzekeringnemer de

mogelijkheid om de overeenkomst binnen een periode van 30 kalenderdagen met onmiddellijke ingang op te zeggen. Deze periode wordt berekend vanaf het tijdstip waarop de verzekeringnemer ervan in kennis wordt gesteld dat de overeenkomst is gesloten. De opzegging door de verzekeringnemer heeft tot gevolg dat partijen worden ontheven van alle uit deze overeenkomst voortvloeiende verplichtingen. Dit gebeurt met ingang van het tijdstip waarop de verzekeraar de opzegging heeft ontvangen.

Het opnemen van de mogelijkheid tot beëindiging van de lijfrenteovereenkomst op grond van artikel 4:63 van de Wft is niet in strijd met het afkoopverbod. Deze mogelijkheid vloeit voort uit een wettelijke regeling. Maakt de verzekeringnemer echter gebruik van deze opzegmogelijkheid, dan is fiscaal wel sprake van afkoop. Als de verzekeringnemer de premie heeft afgetrokken worden negatieve uitgaven in aanmerking genomen. Daarbij is in beginsel revisierente verschuldigd.

Goedkeuring

Het berekenen van revisierente acht ik in de geschetste situatie niet in overeenstemming met de achtergrond van de regeling. Omdat er slechts een korte tijdspanne zit tussen het sluiten van de overeenkomst en de opzegging daarvan op grond van artikel 4:63 van de Wft keur ik op grond van artikel 63 van de AWR (hardheidsclausule) goed dat geen revisierente wordt berekend.

2.3.3. Bedenktijdclausule, gewenningsclausule

Andere bedenktijd- c.q. gewenningsperiodeclausules dan die op grond van artikel 4:63 van de Wft worden fiscaal gezien als een recht op afkoop. De afkoopmogelijkheid op grond van dergelijke clausules is niet gebaseerd op een wettelijke regeling. De clausules zijn dan ook in strijd met het afkoopverbod, zodat de premies niet aftrekbaar zijn als uitgaven voor een inkomensvoorziening.

2.4. Beloning tussenpersoon (artikel 1.7b van de Wet IB 2001)

Op grond van artikel 1.7b van de Wet IB 2001 wordt met de premie voor een lijfrente gelijkgesteld de vergoeding die door een verzekeringnemer van een lijfrente wordt betaald aan een tussenpersoon voor bepaalde door deze verrichte diensten.

2.4.1. Gelijkstelling beloning tussenpersoon met lijfrente-inleg

Gelet op de bepalingen in de Wet IB 2001 die een lijfrentespaarrekening gelijkstellen met een lijfrenteverzekering, is artikel 1.7b van de Wet IB 2001 met ingang van 2008 ook van toepassing op vergoedingen betaald aan een tussenpersoon voor:

- het sluiten of het verlengen van een lijfrentespaarrekening;
- het innen van de inleg op een dergelijke spaarrekening en
- het (fiscaal geruisloos) omzetten van een lijfrenteverzekering of lijfrentespaarrekening in een (andere) lijfrentespaarrekening.

2.4.2. Met een lijfrentepremie/-inleg gelijk te stellen beloningscomponenten van de tussenpersoon

In de praktijk is niet altijd duidelijk welke beloningscomponenten die in rekening gebracht worden door een tussenpersoon, op grond van artikel 1.7b zijn gelijk te stellen met een premie of inleg (zie paragraaf 2.4.1). Uiteraard is dat niet het geval voor een beloning voor werkzaamheden die niet of nauwelijks een raakvlak hebben met het sluiten of verlengen van een lijfrente dan wel met het incasseren van premies of inleg. Bovendien is artikel 1.7b niet

van toepassing op de beloning van een tussenpersoon als door diens bemiddeling geen lijfrente wordt gesloten of verlengd.

De beloning door de klant van de tussenpersoon voor de volgende werkzaamheden is gelijk te stellen met een lijfrentepremie of met een inleg op een lijfrentespaarrekening:

- het opmaken van het klant- en risicoprofiel dat de tussenpersoon verplicht is op te maken om te mogen bemiddelen;
- het inventariseren van de specifieke oudedagsvoorzieningen – niet de integrale financiële positie – van de klant in verband met de noodzaak voor een lijfrente;
- de berekening van de ruimte voor premieaftrek, rekening houdend met bestaande lijfrenten en met de pensioenopbouw;
- het vergelijken van lijfrenten en offertes van de diverse aanbieders van lijfrenten;
- het aanvragen van de lijfrente bij de aanbieder en de afwikkeling van de totstandkoming daarvan en
- het incasseren van de premies ten behoeve van de aanbieder van de lijfrente.

2.5. Herstel onjuiste polis of spaarovereenkomst

Herstel van de verzekeringspolis of spaarovereenkomst is mogelijk als op grond van een aanvraagformulier, een offerte, de hoogte van de betaalde premies of de overgemaakte bedragen, enzovoort, aannemelijk is dat een polis of spaarovereenkomst niet de juiste weergave is van wat partijen beoogden overeen te komen. De tussenpersoon, de verzekeringsmaatschappij, of de bankinstelling heeft dan een administratieve fout gemaakt. Na het herstel wordt de polis of overeenkomst geacht met inachtneming van de correctie te zijn opgemaakt vanaf het tijdstip van sluiten van de overeenkomst. Met andere woorden, het herstel heeft fiscaal terugwerkende kracht.

Herstel kan ook plaatsvinden als aannemelijk is dat bij de omzetting van een verzekering of spaarrekening in een ander zodanig product een administratieve fout is gemaakt.

Van een administratieve fout als zodanig is geen sprake als een polis of spaarovereenkomst is opgemaakt op grond van een foutief fiscaal inzicht bij de verzekeringnemer, de tussenpersoon of de verzekeringsmaatschappij, respectievelijk de rekeninghouder of de bankinstelling. Verzoeken om toepassing van artikel 63 van de AWR (hardheidsclausule) die hierop zien, wijs ik af.

2.6. Herstel (foutieve) overboeking naar lijfrentespaarrekening

Ten opzichte van een lijfrenteverzekering is het bij een lijfrentespaarrekening eerder mogelijk dat een rekeninghouder een foutieve of anderszins onwenselijke overboeking doet. Vaak heeft de rekeninghouder meerdere rekeningnummers bij dezelfde bank en niet altijd geeft de bank een waarschuwing als er een bedrag wordt overgemaakt naar een geblokkeerde rekening. Een rekeninghouder kan bijvoorbeeld een bedrag abusievelijk hebben overgemaakt naar de geblokkeerde rekening in plaats van naar een gewone spaarrekening bij dezelfde bank.

Bij herstel van een dergelijke foutieve of onwenselijke overboeking wordt de lijfrentespaarrekening in zoverre niet geacht te zijn gedeblokkeerd en worden bij de rekeninghouder geen negatieve uitgaven voor inkomensvoorzieningen in aanmerking genomen. Hierbij geldt als voorwaarde dat de rekeninghouder de fout binnen drie maanden na de datum van de overboeking meldt aan de bankinstelling. De bankinstelling kan dan het overgemaakte bedrag zonder fiscale gevolgen retourneren aan de rekeninghouder. Hiervoor is geen toestemming nodig van de inspecteur. Als de fout niet binnen drie maanden na de

datum van overboeking is gemeld, kan herstel plaatsvinden als de rekeninghouder of de bankinstelling aan de inspecteur aannemelijk maakt dat er sprake is van een fout. Na terugboeking wordt de inleg geacht niet te hebben plaatsgevonden, wat van belang kan zijn voor de heffingsgrondslag van box 3.

De bank moet van de terugboeking alleen een correctiereinseignement opmaken als de betaalde inleg al eerder gerenseigneerd is.

2.6A. Tijdelijke regeling voor terugstorting van te veel betaalde premie of te hoge inleg

Door de invoering van de beperkte saldomethode wordt met ingang van 2010 tot maximaal € 2.269 per jaar rekening gehouden met niet afgetrokken premie of inleg. In de praktijk blijkt dat nog niet alle financiële instellingen de rekeninghouder bij het overmaken van bedragen naar een lijfrentespaarrekening of lijfrentebeleggingsrecht waarschuwen dat hij gaat overmaken naar een geblokkeerde rekening en dat er fiscale beperkingen gelden voor deze rekening. Als gevolg hiervan bestaat de mogelijkheid dat een overgemaakt bedrag (gedeeltelijk) niet aftrekbaar is als uitgave voor een inkomensvoorziening omdat de rekeninghouder niet voldoende jaarruimte en/of reserveringsruimte heeft. Als de rekeninghouder niet binnen drie maanden aan de instelling meldt dat hij een te hoog bedrag heeft overgemaakt, kan de instelling het te veel betaalde niet zonder meer terugstorten (zie paragraaf 2.6).

Terugstorting van het te veel overgemaakte bedrag leidt tot deblokking van de lijfrentespaarrekening of het lijfrentebeleggingsrecht. Bij de belastingplichtige worden dan negatieve uitgaven voor inkomensvoorzieningen in aanmerking genomen. Daarnaast is deze reviserende verschuldigd. Als de belastingplichtige de te hoge inleg op de rekening niet laat terugstorten, zal hij de inleg niet (geheel) kunnen aftrekken terwijl in de uitkeringsfase de uitkeringen belast zijn, omdat ten hoogste rekening kan worden gehouden met een bedrag van € 2.269.

In dit kader acht ik de geschetste fiscale gevolgen ongewenst. Daarom keur ik op grond van artikel 63 van de Algemene wet inzake rijksbelastingen (hardheidsclausule) het volgende goed.

Goedkeuring

Ik keur goed dat als de financiële instelling de te hoge inleg op de lijfrentespaarrekening of het lijfrentebeleggingsrecht terugstort, de rekening in zoverre wordt geacht niet te zijn gedeblokkeerd.

Onder een 'te hoge inleg' wordt in deze paragraaf verstaan het deel van het overgemaakte bedrag dat hoger is dan de aftrekruijme – jaarruimte en/of reserveringsruimte – in het betreffende jaar. Dit houdt in dat ook het bedrag bedoeld in artikel 3.107a, tweede lid, van de Wet IB 2001 (€ 2.269) moet worden teruggestort. De financiële instelling kan de te hoge inleg zonder fiscale gevolgen terugstorten naar de belastingplichtige. Hiervoor is een verklaring van de inspecteur van de Belastingdienst over het terug te storten bedrag nodig. In voorkomende gevallen geldt deze goedkeuring ook bij herstel van een te hoge premiestorting op een lijfrenteverzekerijng.

Deze goedkeuring geldt voor betalingen die zijn gedaan tot en met 31 december 2016. Verzoeken die betrekking hebben op betalingen na die datum, wijs ik af. Verder geldt de goedkeuring alleen voor betalingen die zijn gedaan in het kalenderjaar van binnenkomst van het verzoek en de vijf daaraan voorafgaande jaren.

Voorwaarden

Ik stel hierbij de volgende voorwaarden.

- De belastingplichtige doet een verzoek om toestemming voor terugstorting van het te veel betaalde bedrag aan de inspecteur. Dit verzoek moet uiterlijk 31 december 2017 door de inspecteur zijn ontvangen.

- Voor zover de belastingplichtige aftrekmogelijkheden heeft, moeten deze worden toegepast. De goedkeuring laat niet de keuze open om op zich aftrekbare bedragen niet af te trekken.
- De belastingplichtige neemt het terug te storten bedrag alsnog op in de rendementsgrondslag van box 3 van de relevante jaren. Als de belastingplichtige een verzoek om terugstorting doet aan de inspecteur gaat hij er – voor zover nodig – mee akkoord dat de inspecteur de belasting navordert.

Procedure

De inspecteur geeft een ‘verklaring geruisloze terugstorting’ af voor de te hoge inleg. Daartoe stelt de inspecteur op basis van door de belastingplichtige aan te leveren gegevens vast welke aftrekruijmt – jaarruijmt en/of reserveringsruimte – over het relevante jaar bestaat. Voor belastingjaren waarvan de aangiften inkomstenbelasting nog in behandeling zijn, verleent de inspecteur de berekende aftrek. Opgelegde aanslagen vermindert de inspecteur op basis van de berekende aftrek.

Op basis van de verklaring geruisloze terugstorting kan de financiële instelling de te hoge inleg zonder fiscale gevolgen aan de belastingplichtige terug storten. Uitsluitend de volledige te hoge inleg of te veel betaalde premie kan fiscaal geruisloos worden teruggestort.

Als de inspecteur eerder een saldoverklaring met betrekking tot de te hoge inleg of betaling heeft afgegeven, vermeldt de inspecteur in de verklaring geruisloze terugstorting dat die saldoverklaring niet meer geldig is. Als met de eerder door de inspecteur afgegeven saldoverklaring door de financiële instelling al rekening is gehouden bij een lijfrenteuitkering, brengt de instelling het bedrag daarvan in mindering op het bedrag van de verklaring geruisloze terugstorting. De financiële instelling stort het bedrag binnen drie maanden na dagtekening van deze verklaring terug zonder inhouding van loonheffing.

Als nog geen renseignering van de door de belastingplichtige betaalde bedragen had plaatsgevonden, renseigneert de financiële instelling na het einde van het jaar het na de terugstorting door de belastingplichtige per saldo betaalde bedrag voor de lijfrente. Als wel renseignering van de door de belastingplichtige betaalde bedragen had plaatsgevonden, maakt de financiële instelling ter zake van de terugstorting een correctierenseignement op over het jaar van eerdere renseignering.

2.7 Vertraagde automatische premie-incasso’s eind 2013 en 2014 als gevolg van de invoering van de SEPA

In 2014 is het Nederlandse betalingssysteem overgegaan op de Single Euro Payments Area, de SEPA. Dit Europese betalingssysteem vereist dat bankrekeningnummers worden omgezet naar IBAN-rekeningnummers. In de praktijk is gebleken dat in de tweede helft van december 2013 aangeboden automatische premie-incasso’s in een aantal gevallen sterk vertraagd zijn uitgevoerd als gevolg van de omzetting naar IBAN-rekeningnummers.

Daardoor zijn betalingen voor onder andere lijfrenten en arbeidsongeschiktheidsverzekeringen pas begin januari 2014 afgeschreven van de rekeningen van de betreffende belastingplichtigen. Deze vertraagde afschrijvingen hebben het niet-beoogde gevolg dat de betalingen fiscaal in beginsel in aanmerking moeten worden genomen in 2014. Bovendien heeft de afschrijving in 2014 gevolgen voor de hoogte van de rendementsgrondslag van box 3 op 1 januari 2014. Deze gevolgen zijn in deze situatie niet wenselijk.

Mede omdat de omzetting van de bankrekeningnummers uiteindelijk is uitgesteld tot augustus 2014 kan de invoering ook nog gevolgen hebben voor de automatische premie-incasso’s in de tweede helft van december 2014. Ook deze gevolgen zijn niet wenselijk. Daarom keur ik met toepassing van artikel 63 van de Algemene wet inzake rijksbelastingen het volgende goed.

Goedkeuringen

Ik keur goed dat in de hiervoor beschreven situatie van vertraagde uitvoering van

automatische premie-incasso's voor lijfrenten en arbeidsongeschiktheidsverzekeringen in de tweede helft van december 2013 of 2014, de betalingen geacht kunnen worden te zijn gedaan op de overeengekomen incassodatum in 2013 dan wel 2014. Deze goedkeuring brengt mee dat de betreffende premiebetalingen in 2013 c.q. in 2014 voor aftrek in aanmerking kunnen komen.

Daarnaast keur ik goed dat de berekening van de rendementsgrondslag van box 3 op 1 januari 2014 plaatsvindt alsof de automatische premie-incasso's voor lijfrenten en arbeidsongeschiktheidsverzekeringen hebben plaatsgevonden in december 2013. Ditzelfde geldt voor de berekening van de rendementsgrondslag op 1 januari 2015. Hierbij worden de automatische premie-incasso's geacht te hebben plaatsgevonden in december 2014.

Voorwaarde

Deze premiebetalingen voor lijfrenten of arbeidsongeschiktheidsverzekeringen worden in 2014 c.q. 2015 niet nogmaals als betaalde premie in aanmerking genomen.

Uitvoering

In overleg met de brancheverenigingen van deze productaanbieders is overeengekomen dat zij de betalingen zoveel mogelijk met inachtneming van deze goedkeuring zullen renseigneren. De Belastingdienst kan dan daarmee rekening houden en de klanten van de productaanbieders kunnen er bij hun aangifte inkomstenbelasting 2013 van uitgaan dat de premie in 2013 in aanmerking kan worden genomen.

Belastingplichtigen zullen wel zelf in hun aangifte inkomstenbelasting voor box 3 een correctie moeten aanbrengen. Zij kunnen dat doen door in de aangifte inkomstenbelasting 2014 het bedrag van één of meer van de niet vrijgestelde bezittingen te verlagen met deze premie. Deze handelswijze geldt ook voor premiebetalingen die zien op het jaar 2014.

Kapitaalverzekeringen

De vertraagde incasso of betaling voor kapitaalverzekeringen, kapitaalverzekeringen eigen woning, spaarrekeningen eigen woning en beleggingsrechten eigen woning heeft geen fiscale gevolgen voor de contractueel vastgelegde betalingen. Zie hierover paragraaf 3.5.4 in het Verzamelbesluit Kapitaalverzekeringen (besluit van 6 december 2014, nr. BLKB 2014/1763M). *Comm. EvT: Zie onderdeel B-1 van deze bundel.*

Over de voorwaarden voor lijfrenten en levensverzekeringen zijn diverse vragen met een voorlichtend karakter gepubliceerd door Financiën. De integrale tekst van die vragen is hierna opgenomen in onderdeel A-7-2.

Ond. A-5; Transponeringstabellen i.v.m. ingetrokken besluiten

In het vorige onderdeel is een lijst opgenomen met de op het terrein van lijfrenten (niet in de winstsfeer) ingetrokken beleidsbesluiten.

Voor zover (onderdelen van) oude beleidsbesluiten zijn geactualiseerd en naar die actuele stand zijn opgenomen in een overzichtsbesluit inzake lijfrenten, kan het van belang zijn te weten in welk actueel beleidsstandpunt een oud standpunt is verwerkt en vice versa. In dat kader zijn in dit onderdeel twee transponeringstabellen opgenomen waarmee snel inzicht in de transponering van beleidsstandpunten kan worden verkregen.

Achtereenvolgens zijn opgenomen:

- 1) *Een tabel waarin is aangegeven in welk actuele beleidsstandpunt een oud standpunt is verwerkt (oud → actueel);*
- 2) *Een tabel waarin is aangegeven uit welk oude beleidsstandpunt een actueel standpunt is voortgekomen (actueel → oud).*

Ond. A-5-1; Transponeringstabel beleid lijfrenten (oud → actueel)

Oud beleid →	BLKB2012/283M *
CPP2000/1313M, vraag B.3.8.a	9.2.2
CPP2000/1313M, vraag C.5	5.1.2
CPP2000/2845M	3.2
CPP2000/2846M	3.1
CPP2000/2847M	4.3
CPP2000/2848M	4.2.1 & 4.2.2
CPP2000/3210M, vraag C.37 & C.39	5.1.2 & 5.4
CPP2001/1680M, vragen 1, 2 & 5	7.2.1, 7.2.2 & 2.5
CPP2001/1680M, vragen 3 & 4	7.2.3
CPP2001/1681M, vragen 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 20, 27 & 30	2.2.2, 2.1, 2.2.3, 2.2.4, 2.3.2, 2.3.3, ---, 4.1.2, 4.1.3, 9.1.2, 9.1.3 & 6.4
CPP2001/1681M, vragen 8 & 11	4.4
CPP2001/3035M, vraag C.4	5.1.1
CPP2002/867M, punten 2, 3 & 4	8.1
CPP2002/1130M	7.1.2
CPP2002/1275M, vragen 1 t/m 3, 4, 5, 8, 9, 10 & 11	5.2, 5.1.2, 5.1.3, 6.1.3, 9.2.2, Wet IB 2001 & 7.1
CPP2002/1275M, vragen 6 & 7	9.2.3
CPP2002/2152M, vragen 1, 2, 3, 8, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19 & 20	6.1.1, 6.1.10, 6.1.11, 6.1.2, 6.1.8, 6.1.9, 6.2.1, 6.2.2, 6.1.4, 6.1.5, 6.1.6, 6.1.7, 6.2.3 & 6.2.4
CPP2002/2152M, vragen 4 & 5	6.1.12
CPP2003/2203M	6.3
CPP2004/76M	4.2.2
CPP2004/477M, vragen 1 & 4	3.3 & 3.5
CPP2004/477M, vragen 2 & 3	3.4
CPP2005/318M	2.1
CPP2005/2169M, punten 4, 5 & 6	9.3.1, 9.3.2 & 9.3.3
CPP2005/2828M	4.5
BLKB2011/1576M	5.5
BLKB2014/195M	2.7

* Voorganger: DGB2010/3119M / Laatstelijk gewijzigd bij besluit BLKB2015/1080M

Ond. A-6; Helpdeskvragen Belastingdienst inzake lijfrenten

Hieronder is opgenomen een reeks helpdeskvragen met bijbehorende antwoorden inzake overbruggingslijfrenten, tijdelijke oudedagslijfrenten, afkoop kleine lijfrenten en lijfrentesparen. De helpdeskvragen zijn door de Kennisgroep Verzekeringsproducten en Eigen Woning van de Belastingdienst beantwoord.

De antwoorden vormen geen beleid door of namens de staatssecretaris van Financiën maar zijn standpunten rechtstreeks voortvloeiend uit wet- en regelgeving.

De vragen en antwoorden zijn ook beschikbaar op internet. De navolgende helpdeskvragen zijn medio maart 2014 gepubliceerd op www.belastingdienst.nl in de rubriek “Brochures en publicaties” (doelgroep “Intermediair” en onderwerp “Inkomstenbelasting”). In dit document is uitgegaan van de wetteksten en cijfers voor het jaar 2014.

De teksten van de gepubliceerde vragen en antwoorden zijn hierna integraal opgenomen met dezelfde indeling die is gehanteerd in het gepubliceerde document. Waar hierna niet uitdrukkelijk anders wordt aangegeven, geldt hetgeen betrekking heeft op de lijfrentespaarrekening ook voor het lijfrentebeleggingsrecht.

In het document zijn de volgende begrippen en afkortingen gebruikt:

LSR	Lijfrentespaarrekening
LBR	Lijfrentebeleggingsrecht
Wet IB 2001	Wet inkomstenbelasting 2001
UBIB 2001	Uitvoeringsbesluit inkomstenbelasting 2001
URIB 2001	Uitvoeringsregeling inkomstenbelasting 2001

A. Overbruggingslijfrenten

A.1. Fiscale behandeling van overbruggingslijfrenten zonder volledige premieaftrek

Op welke wijze wordt een overbruggingslijfrente fiscaal behandeld voor zover betaalde lijfrentepremies niet zijn afgetrokken?

Met ingang van het jaar 2006 zijn premies voor een overbruggingslijfrente niet langer aftrekbaar. Voor zover na 2005 nog premies op een dergelijke lijfrente zijn betaald, blijven uitkeringen tot het bedrag van de nietafgetrokken premies onbelast binnen de grenzen van de saldomethode.

A.2. Eerbiedigende werking voor lijfrenten met premieaftrek vóór 2006

Een belastingplichtige heeft een lijfrente waarvan hij vóór 2006 premies heeft afgetrokken. Kan hij na 2005 nog een overbruggingslijfrente voor deze lijfrente bedingen?

Er geldt een overgangsregeling voor aanspraken die voortvloeien uit premies die vóór 1 januari 2006 in aftrek zijn gekomen (artikel 10a.1 van de Wet IB 2001). Voor dergelijke aanspraken bestaat eerbiedigende werking. Die houdt in dat een belastingplichtige ook na 2005 nog een overbruggingslijfrente kan bedingen op de wijze zoals dat tot en met 2005 het geval was.

Als voor de lijfrente na 2005 geen premies meer zijn betaald, mag de belastingplichtige een overbruggingslijfrente bedingen voor de volledige waarde van de lijfrente op het tijdstip waarop de overbruggingslijfrente ingaat (artikel 10a.1, eerste lid, van de Wet IB 2001). Premies die zijn betaald in 2006 en die voor aftrek naar 2005 zijn teruggewenteld, worden niet geacht na 2005 te zijn betaald.

A.3. Geen aanpassing bestaande polissen nodig voor recht op eerbiedigende werking

Moet in een lijfrentepolis waarvan de premies vóór 2006 in aftrek zijn gekomen, de overbruggingslijfrente met zoveel woorden zijn opgenomen om in de toekomst nog overbruggingslijfrenten te kunnen bedingen (eerbiedigende werking; zie A.2)?

Op grond van de letterlijke wettekst moet de lijfrente (mede) betrekking hebben op een overbruggingslijfrente om in aanmerking te komen voor de eerbiedigende werking (artikel 10a.1, eerste lid, van de Wet IB 2001).

Een overbruggingslijfrente zou dus in de polis moeten zijn opgenomen als (mee)verzekerde lijfrente. Omdat overbruggingslijfrenten in de meeste bestaande polissen niet zijn opgenomen, heeft de staatssecretaris van Financiën ter voorkoming van verzwaring van administratieve lasten goedgekeurd dat de overbruggingslijfrente in de polis niet met zoveel woorden hoeft te zijn genoemd (onderdeel 4.5.1 van het lijfrentebesluit, besluit van 13 juni 2012, nr. BLKB2012/283M). Op 1 januari 2006 bestaande polissen behoeven dus niet te worden aangepast.

A.4. Geen aanpassing nodig van lijfrenten en stamrechten bedongen in de winstsfeer

Geldt het antwoord op vraag A.3 ook voor lijfrenten en stamrechten die zijn bedongen in het kader van de omzetting van de fiscale oudedagsreserve in een lijfrente en in samenhang met het staken van een onderneming?

De goedkeuring is van toepassing op alle polissen waarvan de premies uiterlijk in 2005 in aftrek zijn gekomen en waarbij gekozen is of gekozen wordt voor het bedingen van fiscaal toegestane lijfrenten. Daaronder begrepen zijn ook in het verleden bedongen lijfrenten die voldeden aan de voorwaarden voor premieaftrek van het regime 1992 tot en met 2000 van de Wet IB 1964.

De goedkeuring geldt eveneens voor stamrechten die in het verleden zijn bedongen met toepassing van artikel 19 en 44j van de Wet IB 1964, tekst tot en met 1991 en die zijn of worden omgezet in een op dit moment fiscaal toegestane lijfrente. Die omzetting kan ook na 2005 plaatsvinden.

A.5. Geen beperking voor rechten met regime Wet IB 1964 tot en met 1991 (pre-bredeherwaardering)

Geldt het overgangsregime voor overbruggingslijfrenten (artikel 10a.1 van de Wet IB 2001) ook voor lijfrenten waarop nog het regime tot en met 1991 van de Wet IB 1964 van toepassing is?

De nieuwe wetgeving met ingang van 2006 voor overbruggingslijfrenten geldt niet voor lijfrenten waarop het regime tot en met 1991 van de Wet IB 1964 van toepassing is. Dergelijke lijfrenten mogen ook na 2005 nog ten uitvoer worden gelegd overeenkomstig de mogelijkheden van de wetgeving van de Wet IB 1964 zoals die luidde tot en met 1991.

A.6. Gevolgen voor eerbiedigende werking van premiebetaling na 2005 voor bestaande lijfrente

Een belastingplichtige heeft een lijfrente waarvan hij de premies tot en met 2005 heeft afgetrokken en waarop hij na 2005 geen premies heeft betaald. Hij mag deze lijfrente desgewenst volledig gebruiken voor het in de toekomst bedingen van een overbruggingslijfrente (zie onder A.2). Wat zijn de gevolgen als hij voor die lijfrente na het jaar 2005 nog wel premies betaalt? Maakt het daarbij uit of hij de premies heeft afgetrokken of niet?

Als een belastingplichtige na het jaar 2005 nog lijfrentepremies betaalt – premies die zijn teruggewenteld naar 2005 gelden als betaald in 2005 – mag de overbruggingslijfrente die hij te zijner tijd aankoopt geen hogere waarde hebben dan de waarde die de lijfrente had op 31 december 2005. Het maakt hierbij niet uit of de premies na 2005 zijn afgetrokken of niet (artikel 10a.1, derde lid, van de Wet IB 2001).

A.7. Premievrije lijfrente en premiebetalende lijfrente op één polis

Is het mogelijk om de in A.6 genoemde maximering van de overbruggingslijfrente te voorkomen door enerzijds de lijfrente waarvoor tot en met 2005 premieaftrek is genoten premievrij te maken en anderzijds een nieuwe premiebetalende lijfrente vorm te geven? Beide lijfrenten zijn hierbij in één polis opgenomen?

Op één polis kunnen één of meer verzekerde rechten worden opgenomen. Om de maximering van de overbruggingslijfrente te voorkomen, is het wel noodzakelijk dat zowel het premievrije recht als het premiebetalende recht afzonderlijk op de polis zijn omschreven. Ook is het essentieel dat de verzekeraar administratief en rekenkundig beide lijfrenten afzonderlijk te boek stelt.

A.8. Gevolgen van overbruggingslijfrente met hogere waarde dan waarde op 31 december 2005

Wat zijn de gevolgen als een belastingplichtige toch voor meer dan de waarde van de lijfrente op 31 december 2005 een overbruggingslijfrente bedingt terwijl hij na 2005 nog premies heeft betaald?

Als een belastingplichtige voor een hoger bedrag dan de waarde op 31 december 2005 een overbruggingslijfrente koopt, vormt dat excedent voor hem een negatieve uitgave voor inkomensvoorziening. Over dat excedent moet hij inkomstenbelasting betalen en revisierente ter grootte van 20%. De belastingplichtige kan inkomstenbelasting en revisierente voorkomen door het excedent te gebruiken voor een ander type lijfrente dat met ingang van 2006 fiscaal is toegestaan, bijvoorbeeld een oudedagslijfrente.

A.9. Waarde op 31 december 2005; naar 2005 teruggewentelde premie

Als een belastingplichtige na 2005 nog premies heeft betaald, mag hij een overbruggingslijfrente bedingen voor ten hoogste voor de waarde van de lijfrente op 31 december 2005. Op welke wijze moet er in die situatie rekening worden gehouden met voor die lijfrente betaalde premies die naar 2005 zijn teruggewenteld?

Het nominale bedrag van de voor de lijfrente naar 2005 teruggewentelde premies mag worden begrepen in de waarde van de lijfrente op 31 december 2005.

A.10. Gevolgen van daling van de waarde van de lijfrente op 31 december 2005

Bij met name een lijfrente op unit-linked-basis is het mogelijk dat de waarde van de lijfrente lager wordt dan de waarde daarvan op 31 december 2005. Een belastingplichtige betaalt voor die lijfrente vervolgens premies waardoor (mede) de waarde van de lijfrente weer toeneemt. Tot welke waarde mag hij dan in de toekomst een overbruggingslijfrente bedingen?

In een dergelijke situatie mag de belastingplichtige toch een overbruggingslijfrente bedingentot de waarde in het economische verkeer van de lijfrente op 31 december 2005. Het is hierbij overigens niet van belang dat de belastingplichtige de voor de lijfrente na 2005 betaalde premies heeft afgetrokken, bijvoorbeeld voor een oudedagslijfrente.

A.11. Voor premieaftrek na 2005 geen aanpassing lijfrentepolis nodig als mede een overbruggingslijfrente is verzekerd

In sommige vóór 2006 gesloten lijfrentepolissen is naast bijvoorbeeld een oudedagslijfrente ook een overbruggingslijfrente verzekerd. Als een belastingplichtige na 2005 premies wenst af te trekken, is dat niet meer mogelijk voor een overbruggingslijfrente. Moet in een dergelijke situatie de polis worden aangepast om de overbruggingslijfrente als verzekerd recht uit de polis te verwijderen?

Aanpassing van de polis is in deze situatie voor toekomstige premieaftrek fiscaal niet noodzakelijk. Daartoe is in artikel 10a.1, tweede lid, van de Wet IB 2001 een specifieke regeling opgenomen. Op grond van deze regeling worden de na 2005 betaalde premies geacht geen betrekking te hebben op een overbruggingslijfrente ondanks dat die lijfrente wel mede is verzekerd in de polis.

A.12. Omzetting van een lijfrente waarvoor eerbiedigende werking geldt in een LSR

Kan een belastingplichtige een lijfrente waarvoor eerbiedigende werking voor een overbruggingslijfrente geldt, laten omzetten in een LSR?

Zie D.4.

A.13. Overbruggingslijfrente mag ook eindigen in jaar van AOW-gerechtigdheid

Wanneer moet een overbruggingslijfrente eindigen met ingang van 2013?

Een overbruggingslijfrente moet eindigen in het kalenderjaar waarin de belastingplichtige een pensioen gaat genieten of in het kalenderjaar waarin deze de leeftijd van 65 jaar bereikt (artikel 3.125, eerste lid, onderdeel c, van de Wet IB 2001, tekst 2005). De belastingplichtige heeft hierin een vrije keuze. De leeftijd van 65 jaar vormt in dit verband de concretisering van de leeftijd waarop de gerechtigdheid tot de AOW ontstaat.

Met ingang van 2013 ontstaat de AOW-gerechtigdheid niet meer op het tijdstip waarop de belastingplichtige de leeftijd van 65 jaar bereikt, maar is dat het geval op een jaarlijks toenemende leeftijd. Dat is de reden dat met ingang van 2013 een overbruggingslijfrente ook mag eindigen in het kalenderjaar waarin de belastingplichtige de leeftijd bereikt waarop hij AOW-gerechtigd wordt. Deze wijziging is vooruitlopend op wetwijziging opgenomen in het besluit van 17 december 2013, nr. BLKB 2013/2201M. De twee andere keuzetijdstippen op grond van de wettekst van 2005 blijven bestaan.

Ond. A-7; Vragen en antwoorden met voorlichtend karakter

Ond. A-7-1; Inleiding

In dit onderdeel zijn opgenomen de vragen (met bijbehorende antwoorden) met een louter voorlichtend karakter, welke niet uit de oude besluiten zijn overgenomen in de overzichtsbesluiten. Volgens de inleidende tekst van het eerste overzichtsbesluit inzake lijfrenten, nr. CPP2005/2728M, zullen deze voorlichtende vragen zoveel mogelijk worden opgenomen in voorlichtingsmateriaal. In het vervolg van deze bundel worden deze voorlichtende vragen aangehaald als 'praktijkvragen'.

Formeel zijn de praktijkvragen vanaf de inwerkingtredingsdatum van het overzichtsbesluit inzake lijfrenten ingetrokken, maar qua inhoud zijn de vragen niet gewijzigd en blijven zij hun werking behouden. De inhoud van die praktijkvragen blijft derhalve zijn geldingskracht behouden. Kennelijk is die inhoud volgens Financiën zo vanzelfsprekend dat publicatie in de vorm van een formeel beleidsstandpunt, zoals tot op heden gebruikelijk was, niet meer nodig is.

De voorlichtende vragen die niet zijn overgenomen, worden in het overzichtsbesluit CPP2005/2728M van 28 april 2006 nog wel opgesomd en kunnen desgewenst worden geraadpleegd via de oude beleidsbesluiten van Financiën. Het gaat om de volgende praktijkvragen:

- *Besluit van 25 augustus 2000, nr. CPP2000/1313M, vraag B.3.7.a;*
- *Besluit van 13 februari 2001, nr. CPP2000/3210M, vragen B.3.7.e, B.3.7.f en C.39;*
- *Besluit van 29 november 2001, nr. CPP2001/1681M, vragen 12, 13, 14, 15, 16, 17, 19, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 28, 29 en 31;*
- *Besluit van 21 december 2001, nr. CPP2001/3116M;*
- *Besluit van 30 november 2001, nr. CPP2001/3035M, vraag B.3.7.g;*
- *Besluit van 13 augustus 2002, nr. CPP2002/2152M, vragen 6, 7, 9, 10 en 21.*

Om al het bestaande materiaal op overzichtelijke wijze bij elkaar te houden, zijn ook de oorspronkelijke teksten van deze praktijkvragen opgenomen in deze bundel.

De praktijkvragen zijn in de onderdelen hierna op (sub)thema gerangschikt. Bij die onderverdeling is uitgegaan van dezelfde thematische rangschikking als heeft plaatsgevonden in het meest recente overzichtsbesluit inzake lijfrenten. Steeds zijn de oorspronkelijke (sub)kopteksten van de betreffende oude beleidsbesluiten gebruikt. Achter die koptekst staan in deze bundel het oorspronkelijke besluitnummer en vraagnummer tussen haakjes vermeld.

De praktijkvragen en bijbehorende antwoorden hebben louter betrekking op lijfrenteverzekeringen en hebben – in beginsel – geen werking voor de lijfrentespaarrekening en/of het lijfrentebeleggingsrecht!

Ond. A-7-6; Praktijkvragen inzake hoogte van de lijfrentepremieaftrek (pensioenaangroei)

1. Eindloonregelingen en salarisstijgingen in het kalenderjaar (CPP2002/2152M, vraag 6; tekstueel aangepast aan wettekst 2006)

Vraag

Op welke wijze moet in een eindloonregeling voor de berekening van de pensioenaangroei in een kalenderjaar rekening worden gehouden met de gevolgen van een salarisstijging in het betreffende kalenderjaar?

Antwoord

Voor de berekening van de pensioenaangroei in een kalenderjaar is uiteraard de pensioenregeling zelf het uitgangspunt. Daarbij is het volgende van belang.

1. Indien in de regeling is bepaald dat de aangroei van het pensioen plaatsvindt op basis van de pensioengrondslag op een in de regeling genoemde peildatum, dient voor de berekening van de pensioenaangroei te worden uitgegaan van de pensioengrondslag op de laatste peildatum in het kalenderjaar. Als de enige peildatum bij voorbeeld 1 januari is, geldt als pensioengrondslag de grondslag op 1 januari van het betreffende kalenderjaar.

2. Indien de opbouw van het pensioen niet gebaseerd is op één of meerdere vaste peildata (de aangroei van het pensioen wordt met andere woorden bepaald op basis van het feitelijk gedurende het kalenderjaar genoten loon) dient de pensioenaangroei als bedoeld in artikel 3.127, vierde lid, Wet IB 2001 te worden berekend op basis van de feitelijk gehanteerde pensioengrondslag in het kalenderjaar. Met de feitelijk gehanteerde pensioengrondslag wordt in een dergelijk geval bedoeld de som van de in de afzonderlijke loonperioden geldende, naar die loonperioden herrekende, pensioengrondslagen.

2. Middelloon of vastebedragenregeling en indexatie in het kalenderjaar (CPP2002/2152M, vraag 7; tekstueel aangepast aan wettekst 2006)

Vraag

Op welke wijze dient voor de berekening van de pensioenaangroei in een kalenderjaar rekening te worden gehouden met de gevolgen van een in het kalenderjaar toegepaste indexatie in een geïndexeerde middelloonregeling of een vastebedragenregeling.

Antwoord

Als in een geïndexeerde middelloonregeling of een vastebedragenregeling gedurende het kalenderjaar de in dat jaar reeds opgebouwde rechten door indexatie worden verhoogd, dient met deze indexatie ten volle rekening te worden gehouden voor de berekening van de pensioenaangroei op grond van artikel 3.127, vierde lid, Wet IB 2001. Ook rekening dient dus te worden gehouden met het pensioen dat in het kalenderjaar is opgebouwd in de perioden voorafgaand aan de periode van indexatie.

3. Gevolgen van verevening en of conversie van pensioenrechten (CPP2002/2152M, vraag 9; tekstueel aangepast aan wettekst 2006)

Vraag

Heeft verevening of conversie van pensioenrechten bij echtscheiding invloed op de vaststelling van de pensioenaangroei als bedoeld in art 3.127, vierde lid, Wet IB 2001?

(SELECTIES VAN)
WETTEKSTEN

Bijlage 1; Wet inkomstenbelasting 2001

Wet van 11 mei 2000 tot vaststelling van de Wet inkomstenbelasting 2001 (Belastingherziening 2001)

Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen

Artikel 1.1. Inkomstenbelasting

Onder de naam inkomstenbelasting wordt een belasting geheven van natuurlijke personen.

Artikel 1.2. Uitbreiding en beperking partnerregeling

1. In aanvulling op artikel 5a van de Algemene wet inzake rijksbelastingen wordt voor de toepassing van deze wet en de daarop berustende bepalingen onder partner mede verstaan degene die op hetzelfde woonadres als de belastingplichtige staat ingeschreven in de basisregistratie personen en:

- a. uit wiens relatie met de belastingplichtige een kind is geboren;
- b. die een kind van de belastingplichtige heeft erkend dan wel van wie een kind door de belastingplichtige is erkend;
- c. die voor de toepassing van een pensioenregeling als partner van de belastingplichtige is aangemeld;
- d. die samen met de belastingplichtige een woning heeft, die hun anders dan tijdelijk als hoofdverblijf ter beschikking staat op grond van eigendom, waaronder begrepen economisch eigendom, of op grond van een recht van lidmaatschap van een coöperatie;
- e. die evenals de belastingplichtige meerderjarig is, waarbij op dat woonadres tevens een minderjarig kind van ten minste een van beiden staat ingeschreven, behoudens ingeval de belastingplichtige door middel van een schriftelijke huurovereenkomst, waaraan bij ministeriële regeling nadere voorwaarden kunnen worden gesteld, doet blijken dat een van beiden op zakelijke gronden een gedeelte van de woning huurt van de ander, of
- f. die in het aan het kalenderjaar voorafgaande kalenderjaar reeds partner van de belastingplichtige was.

2. Degene die ingevolge het eerste lid voor een deel van het kalenderjaar als partner wordt aangemerkt, wordt ook als partner aangemerkt in de andere perioden van het kalenderjaar, voor zover hij in die perioden op hetzelfde woonadres als de belastingplichtige staat ingeschreven in de basisregistratie personen.

3. Een persoon kan op enig moment slechts één partner hebben. Indien de belastingplichtige op grond van het eerste lid op dat moment meer dan één partner zou hebben, geldt als partner van de belastingplichtige degene die ingevolge artikel 5a van de Algemene wet inzake rijksbelastingen op dat moment als partner wordt aangemerkt; mocht op grond van artikel 5a van de Algemene wet inzake rijksbelastingen op dat moment geen persoon als partner zijn aangemerkt, geldt als partner degene die op grond van de in het eerste lid eerstgenoemde categorie als partner wordt aangemerkt.

4. In afwijking van artikel 5a van de Algemene wet inzake rijksbelastingen en het eerste lid wordt niet als partner aangemerkt:

- a. een bloed- of aanverwant in de eerste graad van de belastingplichtige, tenzij beiden bij de aanvang van het kalenderjaar de leeftijd van 27 jaar hebben bereikt;
- b. een persoon die geen inwoner is van Nederland en geen kwalificerende buitenlandse belastingplichtige als bedoeld in artikel 7.8 is.

5. Personen die partners waren op grond van het eerste lid, blijven als partners aangemerkt nadat de in dat onderdeel bedoelde inschrijving op hetzelfde woonadres niet langer mogelijk is als gevolg van opname in een verpleeghuis of verzorgingshuis vanwege medische redenen of ouderdom van een van hen, zolang na het einde van die inschrijving op hetzelfde

woonadres ten aanzien van geen van beiden een derde persoon als partner wordt aangemerkt. De eerste volzin vindt geen toepassing meer indien één van beiden door middel van een schriftelijke kennisgeving aan de inspecteur laat weten dat zij niet langer als partners willen worden aangemerkt. Bij ministeriële regeling kunnen nadere regels worden gesteld ten behoeve van de uitvoering van dit lid.

6. Voor de toepassing van deze wet en de daarop berustende bepalingen worden twee ongehuwde personen die met toepassing van de vorige leden en artikel 5a van de Algemene wet inzake rijksbelastingen als elkaars partners worden aangemerkt, voor de bepaling van aanverwantschap gelijkgesteld met gehuwden.

7. Onder partner wordt niet verstaan degene die uitsluitend ingevolge het eerste lid, onderdeel e, als partner wordt aangemerkt en woont in een accommodatie van een instelling die opvang als bedoeld in artikel 1.1.1 van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 biedt, mits de belastingplichtige een afschrift van de beschikkingen, bedoeld in artikel 2.3.5, tweede lid, van die wet, tot het treffen van een maatwerkvoorziening voor hem en voor de persoon, bedoeld in het eerste lid, onderdeel e, ten behoeve van opvang overlegt.

8. Een aanverwant van de belastingplichtige wordt uitsluitend als aanverwant als bedoeld in het vierde lid, onderdeel a, aangemerkt ingeval de belastingplichtige en de aanverwant in enig jaar een gezamenlijk verzoek bij de inspecteur hebben ingediend om niet als partners te worden aangemerkt.

9. Een persoon die op basis van een verzoek als bedoeld in het achtste lid niet als partner van de belastingplichtige wordt aangemerkt, wordt eveneens niet als partner van de belastingplichtige aangemerkt voor de toepassing van de Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen.

Artikel 1.6a. Levensverzekering

In deze wet en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder levensverzekering een overeenkomst van levensverzekering als bedoeld in artikel 1:1 van de Wet op het financieel toezicht.

Artikel 1.7. Lijfrenten en pensioenen

1. In deze wet en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder lijfrente:

a. een aanspraak volgens een overeenkomst van levensverzekering op vaste en gelijkmatige periodieke uitkeringen die eindigen uiterlijk bij overlijden, welke aanspraak niet kan worden afgekocht, vervreemd, prijsgegeven, of formeel of feitelijk tot voorwerp van zekerheid kan dienen, anders dan op grond van artikel 3.126, eerste lid, onderdeel d, onder 2°, of ten behoeve van uitstel van betaling op grond van artikel 25, vijfde lid, Invorderingswet 1990, alsmede de met een zodanige aanspraak verband houdende aanspraak op winstuitkeringen;

b. een aanspraak op het tegoed van een lijfrentespaarrekening of op de waarde van een lijfrentebeleggingsrecht (artikel 3.126a), welke aanspraak niet kan worden afgekocht, vervreemd, prijsgegeven, of formeel of feitelijk tot voorwerp van zekerheid kan dienen, anders dan op grond van artikel 3.126a, tweede lid, onderdeel c, onder 2°, of ten behoeve van uitstel van betaling op grond van artikel 25, vijfde lid, Invorderingswet 1990, alsmede de met een zodanige aanspraak verband houdende aanspraak op winstuitkeringen.

2. In deze wet en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder pensioenregeling:

a. een pensioenregeling overeenkomstig de wettelijke bepalingen van de loonbelasting;

b. een pensioenregeling waaraan wordt deelgenomen op grond van de Wet verplichte deelneming in een bedrijfstakpensioenfonds 2000, de Wet op het notarisambt of de Wet verplichte beroepspensioenregeling, zowel voor het deel waarvoor deelneming verplicht is (basispensioenregeling) als voor de vrijwillige aanvulling daarop.

c. een regeling van een andere mogendheid, die volgens de belastingwetten van dat land, welke naar aard en strekking overeenkomen met de Nederlandse loonbelasting of de inkomstenbelasting, als een pensioenregeling wordt beschouwd;

d. een pensioenregeling van een internationale organisatie;

e. een pensioenregeling als bedoeld in artikel 6A van de Wet loonbelasting BES.

3. Aanspraken op periodieke uitkeringen waarvan de uitkeringen zijn ingegaan en waarvan